

Landstingsstyrelsen

**Mål och budget för år 2015 och plan för åren
2016–2017 samt investeringsbudget för år 2015 och
inriktningsnivåer för planåren 2016–2019**

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendebeskrivning

Mål och budget 2015 och plan för åren 2016–2017 samt investeringsbudget för år 2015 och inriktningsnivåer för planåren 2016–2019.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår *dels* landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

- ¹ att fastställa landstingsstyrelsens förslag till mål och budget för Stockholms läns landsting för år 2015 samt flerårsberäkningar för åren 2016–2017
- ² att fastställa landstingsstyrelsens förslag till resultatbudget, balansbudget och finansieringsbudget för år 2015 och planer för åren 2016–2017
- ³ att fastställa landstingsstyrelsens förslag till investeringsbudget för år 2015 med inriktningsnivåer för planåren 2016–2019
- ⁴ att fastställa skattesatsen för Stockholms läns landsting för år 2015 till 12,10 kronor per skattekrona
- ⁵ att fastställa landstingsbidrag och resultat- och avkastningskrav för respektive nämnd/styrelse och bolag
- ⁶ att fastställa landstingsstyrelsens förslag till taxor och avgifter för år 2015
- ⁷ att godkänna förslag till tidplan för budgetprocess 2016 samt tillhörande direktiv

SKRIVELSE
REVIDERAD 2014-11-25LS 1403-0399
LS 1408-0905
LS 1408-0904
LS 1408-0905

- ⁸ att uppdra åt nämnder, styrelser och bolagsstyrelser att till landstingsstyrelsen avlämna månadsrapporter, prognoser, tertialrapport, delårsrapport, årsbokslut, medarbetarrapporter, miljörapporter, årsredovisning och övriga erforderliga underlag till landstingets koncernbokslut och övrig uppföljning i enlighet med de anvisningar som landstingsdirektören utfärdar på landstingsstyrelsens uppdrag
- ⁹ att bemyndiga landstingsstyrelsen att göra justeringar av teknisk art avseende denna budget
- ¹⁰ att återropa synnerliga skäl för att upprätta en budget där intäkterna inte överstiger kostnaderna för år 2015 och planer för åren 2016-2017 med hänsyn till de omställningskostnader som planeras inom ramen för framtidens hälso- och sjukvård
- ¹¹ att uppdra åt nämnder, styrelser och bolagsstyrelser att utforma sina respektive slutliga budgetar i enlighet med vad budget 2015 medger
- ¹² att uppdra åt nämnder, styrelser och bolagsstyrelser att senast den 30 januari 2015 överlämna behandlad slutlig budget till landstingsstyrelsen i enlighet med de anvisningar som landstingsdirektören utfärdar på landstingsstyrelsens uppdrag
- ¹³ att uppdra åt landstingsstyrelsen att anmäla slutlig budget 2015 till landstingsfullmäktige vid fullmäktigesammanträdet den 17 mars 2015
- ¹⁴ att med upphävande av 11 § i principöverenskommelsen mellan landstinget och kommunerna av verksamheter som bedrivs av landstingets omsorgsnämnd från den 27 maj 1994, överlåta ansvaret för utförandet av hälso- och sjukvård i bostad med särskild service och daglig verksamhet (LSS-boende) från landstinget till respektive kommun i länet från den 1 oktober 2015 samt att landstinget senast den 30 november 2015 ska ersätta kommunerna med motsvarande 92/365 av skatteväxlingens värde år 2015
- ¹⁵ att godkänna inriktningen av förändringar i vårdutbudet, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförande i enlighet med LS 1409-1068
- ¹⁶ att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utreda förändringar i Södersjukhusets uppdrag i enlighet med de målsättningar, förutsättningar och behov som beskrivs i Framtidsplan för hälso- och sjukvården
- ¹⁷ att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att ta fram en ny gemensam avsiktsförklaring med Södersjukhuset med anledning av förändring av sjukhusets uppdrag

SKRIVELSE
REVIDERAD 2014-11-25

LS 1403-0399
LS 1408-0905
LS 1408-0904
LS 1408-0905

- 18** att uppdra åt landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och styrelserna för Södertälje sjukhus AB, Södersjukhuset AB, Danderyds sjukhus AB, Karolinska Universitetssjukhuset samt Stockholms läns sjukvårdsområde att fortsätta arbetet med utveckling av Framtidsplan för hälso- och sjukvården, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068
- 19** att godkänna avrapportering av arbetet med framtidens hälso- och sjukvård, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068
- 20** att uppdra åt landstingsstyrelsen att utarbeta förslag till former och organisation för viss somatisk specialistvård utanför akutsjukhusen, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068
- 21** att uppdra åt landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden att under år 2015 redovisa handlingsplan för satsningar inom eHälsa och informationsförsörjning som syftar till att säkerställa Framtidsplanens målbild och genomförande, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068
- 22** att godkänna inriktningen av investeringar i lokaler och utrustning för hälso- och sjukvården som anges i den tioåriga plan, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068
- 23** att uppdra åt landstingsstyrelsen att utreda möjligheterna att sälja något eller några av de mindre landstingsägda sjukhusens fastigheter, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068
- 24** att uppdra åt landstingsstyrelsen att genomföra en uppföljning av regionens utveckling med utgångspunkt i den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUF 2010
- 25** att uppdra åt landstingsstyrelsen att föreslå en ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen som ska ersätta den nu gällande regionala utvecklingsplanen, RUF 2010
- 26** att uppdra åt landstingsstyrelsen att föreslå en samverkansmodell med näringslivet för forskning, utveckling och innovation
- 27** att uppdra åt landstingsstyrelsen att utreda och föreslå vilka delar av hälso- och sjukvården som ska utgöra universitetssjukvård i enlighet det nya nationella avtalet mellan svenska staten och vissa landsting om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och

SKRIVELSE
REVIDERAD 2014-11-25

LS 1403-0399
LS 1408-0905
LS 1408-0904
LS 1408-0905

sjukvården, ALF-avtalet

- 28 *att uppdra* åt landstingsstyrelsen att utreda behov av och förutsättningar för att stärka den kliniska provningsverksamheten inom Stockholms läns landsting
- 29 *att uppdra* åt landstingsstyrelsen att utreda och föreslå ett sammanhängande innovationssystem för Stockholms läns landstings verksamheter
- 30 *att uppdra* åt landstingsstyrelsen att utreda och föreslå hur register och databaser kan integreras för att ge stöd åt klinisk forskning
- 31 *att uppdra* åt landstingsstyrelsen att utarbeta en handlingsplan för hållbar IT inom vård för åren 2016–2018
- 32 *att uppdra* åt landstingsstyrelsen att utarbeta en övergripande plan för hållbar energianvändning
- 33 *att uppdra* åt landstingsstyrelsen att föreslå ett nytt miljöpolitiskt program för Stockholms läns landsting som ska ersätta Miljöutmaning 2016
- 34 *att uppdra* åt landstingsstyrelsen att göra en översyn av policy och riktlinjer för säkerhet inom Stockholms läns landsting och vid behov återkomma med förslag på förbättringar
- 35 *att uppdra* åt landstingsstyrelsen att utarbeta förslag till lönepolicy för Stockholms läns landsting
- 36 *att uppdra* åt landstingsstyrelsen att fortsätta lönesatsningen på specialistutbildade sjuksköterskor, biomedicinska analytiker och barnmorskor i förlossningsvården
- 37 *att uppdra* åt landstingsstyrelsen att fortsätta satsningen på specialistutbildning för sjuksköterskor med studielön inom definierade bristområden
- 38 *att uppdra* åt landstingsstyrelsen att genomföra särskilda utbildnings- och introduktionsinsatser för undersköterskor på akutsjukhusen inom definierade bristområden
- 39 *att uppdra* åt landstingsstyrelsen att leda, styra och samordna processen kring investeringar avseende medicinteknisk utrustning, inventarier och informations- och kommunikationsteknik kopplat till de strategiska fastighetsinvesteringarna vid Danderyds Sjukhus AB, Södersjukhuset AB, Södertälje Sjukhus AB samt Karolinska Universitetssjukhuset

SKRIVELSE
REVIDERAD 2014-11-25LS 1403-0399
LS 1408-0905
LS 1408-0904
LS 1408-0905

- 40 *att godkänna att styrelsen för Folk tandvården Stockholms län AB gör en prisjustering i enlighet med hemställan, motsvarande en ökning med 2,5 procent för år 2015*
- 41 *att godkänna försäljning av fastigheten Ekerö Tappström 1:40 för 127 miljoner kronor till Carlshof Fastighetsholding AB*
- 42 *att uppdra åt trafiknämnden att inkomma med underlag för genomförandebeslut avseende ny bussdepå i Ekerö kommun*
- 43 *att objektet Miljöbussar utgår från investeringsbudget 2015 och plan 2016-2019*
- 44 *att till följd av att objektet Miljöbussar utgår från investeringsbudget 2015 och plan 2016–2019 uppdra åt trafiknämnden att vidta nödvändiga justeringar av investeringsbudget 2015 och plan 2016–2019 inom trafiknämndens fastställda investeringsutrymme senast i samband med inrapportering av slutlig budget 2015*
- 45 *att i underlag till investeringsbeslut införa specifika driftskostnadskalkyler som beskriver ekonomiska konsekvenser för berörda verksamheter i form av tillkommande hyres- och kapitalkostnader, reducerade kostnader i samband med effektivare flöden och förändrade arbetsprocesser samt investeringens påverkan på löpande driftskostnader*
- 46 *att fatta inriktningsbeslut för de investeringsobjekt som anges i bilaga 21.7 Beslutsbilaga specificerade investeringar*
- 47 *att fatta genomförandebeslut för de investeringsobjekt som anges i bilaga 21.7 Beslutsbilaga specificerade investeringar*
- 48 *att uppdra åt trafiknämnden att, i samråd med landstingsstyrelsen, utreda tillkommande investeringsbehov för befintlig tunnelbana, bytespunkter samt angränsande anläggningar med anledning av beslutad överenskommelse om utbyggnad av tunnelbana i enlighet med 2013 års Stockholmsförhandling*
- 49 *att uppdra åt trafiknämnden att senarelägga genomförandet av sammanbindningen av Spårväg city mellan linje 7 och Lidingöbanan i Ropsten till efter år 2019 samt att utreda möjligheterna till etappvis trafikstart till Frihamnen och vid tillräckligt stor redovisad nytta lämna förslag på beslut avseende en sådan lösning med trafikstart före år 2019*
- 50 *att uppdra åt trafiknämnden att se över ambitionsnivåer avseende beslutade och planerade investeringar för perioden 2015–2019 samt föreslå nödvändiga förändringar avseende berörda objekts tid, ekonomi och kvalitet samt därtill hörande konsekvensanalys*

SKRIVELSE
REVIDERAD 2014-11-25

LS 1403-0399
LS 1408-0905
LS 1408-0904
LS 1408-0905

⁵¹ att uppdra åt trafiknämnden att utreda förutsättningar och kostnader för införande av helautomatisk drift på tunnelbanans röda linje samt eventuella konsekvenser som detta kan medföra

⁵² att uppdra åt trafiknämnden att tillsätta en parlamentarisk utredning för att se över framtidens biljettsystem i kollektivtrafiken vad avser priser, zoner och biljettsystem.

Landstingsrådsberedningen föreslår *dels* landstingsstyrelsen för egen del besluta

⁵³ att fatta utredningsbeslut för de investeringsobjekt som anges i bilaga 21.7 Beslutsbilaga specificerade investeringar

⁵⁴ att anse skrivelse LS 1408-0904 om kompetensbehov med anledning av utveckling av psykologiska behandlingsmetoder i sjukvården besvarad med vad som anförts i budgettexten

⁵⁵ att anse skrivelse LS 1408-0905 om verksamhetsförlagd utbildning besvarad med vad som anförts i budgettexten.

Landstingsrådsberedningens motivering

Det är med den enskilde individen som utgångspunkt som Alliansen lägger fram sin nionde balanserade budget i följd i Stockholms läns landsting. Med en förbättrad hälsa för medborgarna i huvudfokus och en stabil landstingsekonomi, väl fungerande sjukvård och kollektivtrafik som verktyg för att uppnå detta. Valfrihet, mångfald, hållbar tillväxt och ett tillgängligt kulturliv utgör även fortsättningsvis viktiga ledord för Alliansen.

Under de senaste åren har Stockholms län varit en stark magnet för människor, företag och idéer. Det är lätt att förstå – här finns både forskning och företagande, arbetstillfällen och utbildningsmöjligheter, allt inramat av en fantastisk natur i mitten av den dynamiska Östersjöregionen. Stockholmsregionen erbjuder möjligheter för alla, vilket ger en mångfald som vi bejakar och vill bygga vidare på.

Det finns utmaningar inom hälsoområdet. Det finns många orsaker till en god eller en dålig hälsa, där landstinget har som ambition att verka som en

SKRIVELSE
REVIDERAD 2014-11-25

LS 1403-0399
LS 1408-0905
LS 1408-0904
LS 1408-0905

positiv kraft inom många områden. En välfungerande och köfri hälso- och sjukvård är en självklar del, men långt ifrån den enda. Ambitionerna inom miljöområdet är fortsatt höga, inte minst när det gäller utbyggnaden av kollektivtrafiken. En fungerande kollektivtrafik och en god miljö minskar stress, ger mer tid och mer livskvalitet åt medborgarna.

Det nya parlamentariska läget i landstingsfullmäktige ställer stora krav på att hitta breda lösningar över blockgränsen. Det är med ödmjukhet Alliansen lagt fram förslag på en ny politisk organisation som möjliggör en bredare beredning av viktiga ärenden.

Sveriges nya regering har inte levererat de vallöften som ställts ut. De tillskott som föreslagits inom vissa områden äts till stor del upp av ett förändrat skatteutjämningsystem som än en gång ska användas för att pressa skattebetalarna i Stockholms län kommande år. Det är med stor oro landstinget kommer att följa utvecklingen.

Hanteringen av såväl Förbifart Stockholm som Slussen riskerar viktiga infrastrukturprojekt och mycket stora resurser som försvinner till absolut ingenting. Vi ser med oro på ambitionen att stänga Bromma flygplats som har en strategisk roll för Stockholms och Sveriges tillväxt och utveckling. Detta är djupt olyckligt och främjar inte samarbetsklimatet, varken på riksnivå eller inom Stockholms län. Att regeringen, trots ett massivt motstånd från fackförbunden, patientorganisationer, statliga myndigheter, Sveriges Kommuner och Landsting med flera, lägger fram förslag som avskaffar Lagen om valfrihet, LOV, riskerar att snarare försvåra överenskommelser över blockgränsen än tvärtom. Alliansen i Stockholms läns landsting kommer att fortsätta arbeta för fler vårdgivare, inte färre. Patienter och personal ska få en ökad valfrihet, inte mindre.

Ordning och reda i ekonomin är en förutsättning för en långsiktigt hållbar utveckling. Det gör att landstinget kan fortsätta göra stora satsningar på sjukvård, kollektivtrafik, regional utveckling och kultur. Skatten för 2015 föreslås vara oförändrad.

Under 2015 kommer sjukvården att få ett tillskott med över två miljarder kronor och kollektivtrafiken med 500 miljoner. Inga taxeförändringar föreslås inom kollektivtrafiken. Smärre justeringar genomförs inom sjukvårdens taxor.

Det finns såväl stora utmaningar som möjligheter för länets och landstingets utveckling. Det gäller inte minst framtidens hälso- och

SKRIVELSE
REVIDERAD 2014-11-25

LS 1403-0399
LS 1408-0905
LS 1408-0904
LS 1408-0905

sjukvård, FHS, färdigställandet av Nya Karolinska Solna, NKS, den stora tunnelbaneuppbyggnaden med nio nya tunnelbanestationer och en lång rad av andra viktiga investeringar inom såväl sjukvård som kollektivtrafiken i mångmiljardklassen varje år de kommande åren. Det är också viktigt att ta hand om det vi redan har.

Med dessa stora investeringar kommer landstingets starka ekonomi att prövas. Därför är budgethållning viktigare än någonsin. Kostnadsutvecklingen inom såväl sjukvård som kollektivtrafiken måste begränsas och hållas på en långsiktigt hållbar nivå. Innovation är här ett viktigt verktyg för att verksamheterna snabbare ska kunna tillgodogöra sig nya arbetssätt, behandlingsmetoder och teknik för att nå ett mer effektivt resursutnyttjande. Driftkostnaderna måste beräknas och vara en del av beslutsunderlaget när man gör investeringar för att undvika onödiga fördyringar.

För att Stockholms läns landsting även fortsatt ska ligga i framkant vad gäller forskning och innovation är det viktigt att knyta till sig den bästa kompetensen och ge medarbetare möjlighet att fördjupa sig inom sina specialistområden. Projekt som 4D är väsentliga för regionens attraktivitet och konkurrenskraft och därför ska landstinget bidra till innovativa forskningsprojekt inom våra kärnverksamheter. För att öka landstingets förmåga att snabbt kunna fånga upp nya förändringsbehov och innovativa idéer från patienter och personal inrättas en innovationsfond om 10 miljoner kronor.

Stockholm ska gå i bräschen för eHälsoutvecklingen i landet, och satsningarna på fler och smartare e-tjänster för både patienter och vårdpersonal får ökad prioritet för att öka vårdens tillgänglighet, säkerhet och effektivitet. Ansträngningarna ska öka för att snabbare fasa ut föråldrade IT-system som kan utgöra en säkerhetsrisk och skapar en stressande arbetsmiljö för personalen. Även när nya ersättningsystem utformas är det av stor vikt att de främjar patientsäkerhet och kvalitet.

Inom personalområdet fortsätter den särskilda lönesatsningen på specialistsjuksköterskor, likaså satsningen på förbättrad arbetsmiljö. En samordning av alla professioners arbetstider inom sjukvården ska ske.

Hela hälso- och sjukvården ska arbeta hälsofrämjande. Detta ska tydligt framgå i alla avtal med vårdgivare. Alla vårdgivare ska identifiera och följa upp sina riskpatienter för att förebygga komplikationer och följsjukdomar.

SKRIVELSE
REVIDERAD 2014-11-25

LS 1403-0399
LS 1408-0905
LS 1408-0904
LS 1408-0905

Bra bemötande, goda vårdmiljöer och måltider och ett kulturutbud tillhör också den hälsofrämjande vården.

Nya avtal med länets akutsjukhus tas fram. Dessa ska ges långsiktiga stabila förutsättningar och stöd för att klara av de ekonomiska och verksamhetsmässiga målen. Med ett tydligare delegerat ansvar följer en tydligare uppföljning av uppdrag och den ekonomiska utvecklingen. För att underlätta för sjukhusen att klara sina åtaganden och samtidigt förbättra sjukvården i övrigt är det viktigt att man eftersträvar att föra patienter till rätt vårdnivå. Det kan innebära att vård som idag bedrivs både på sjukhus och i öppenvård utanför sjukhus bara ska bedrivas utanför sjukhus.

Den cancerplan som är beslutad ska fullföljas. Prioriterat i det korta perspektivet är att få en fungerande verksamhet med kontaktsjuksköterskor och individuella vårdplaner.

Mot bakgrund av det stora behov som finns av stöd och behandling vid psykisk ohälsa kommer utvecklingen av husläkarverksamheten under 2015 bland annat att fokusera på första linjens psykiatri. I samband med detta ska behovet av psykologer kartläggas inom ramen för arbetet med kompetensförsörjning inom framtidens hälso- och sjukvård.

Inom kollektivtrafiken fortsätter arbetet med att bygga ut tunnelbanan med oförminskad styrka. En lång rad andra investeringar i såväl spår som fordon planeras och genomförs de kommande åren. Det tas nu också ett samlat grepp kring stationsmiljöerna i tunnelbane- och pendeltågstrafiken. Det är viktigt att vi tar hand om det som redan finns, inte bara bygger nytt. Biljettsystemet ska också moderniseras för att bli mer användarvänligt. Sjötrafiken upphandlas för att säkra en fungerande vardag för invånarna i skärgården och samtidigt tillgängliggöra skärgården för besökare. Stockholmsregionen ska vara världsledande i att kombinera tillväxt och hållbar miljö. Under 2015 utarbetas ett nytt miljöprogram och en ny regional utvecklingsplan.

Stockholmsregionen är Europas snabbast växande storstadsregion, med höga poäng i internationella rankningar för såväl innovation, företagsklimat, tillväxt, miljö som livskvalitet. Vår målsättning är att regionen ska kunna fortsätta växa utan växtvärk genom en aktiv regionplanering som motverkar trängsel och främjar bostadsbyggande, innovation, företagsamhet, mobilitet, tillgänglig kultur av god kvalitet och god miljö.

SKRIVELSE
REVIDERAD 2014-11-25

LS 1403-0399
LS 1408-0905
LS 1408-0904
LS 1408-0905

För att minska trängsel och främja en hållbar miljö är det viktigt att resandet med kollektivtrafik och cykel fortsätter öka. Landstinget ska främja en god och hållbar utveckling i hela vårt län, där mångfalden och kontrasterna i storstadens, förortens, skärgårdens och landsbygdens livsmiljöer och näringsliv tas tillvara.

En del av en attraktiv storstadsregion är ett fritt, tillgängligt kulturliv med hög kvalitet. Det bidrar till att länet blir till en bra plats att leva i och gör regionen intressant att besöka. Stockholms Konserthus har en central roll i detta sammanhang. Även den som inte kan ta del av kulturlivet ska ges möjligheter genom kultur i värden.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 16 oktober 2014

En budget för hälsa och tillväxt, Mål och budget 2015 och plan för åren 2016–2017 samt investeringsbudget för år 2015 och inriktningsnivåer för planåren 2016–2019 inklusive bilagor

Framtidsplanen tredje steget i genomförandet, LS 1409-1068

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 20 augusti 2014, LS 1408-0904

Skrivelse från Moderaterna, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Centerpartiet den 22 april 2014

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 20 augusti 2014, LS 1408-0905

Skrivelse från Moderaterna, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Centerpartiet den 3 juni 2014

Torbjörn Rosdahl

Carl Rydingstam